

I Semester B.Sc./B.C.A. Examination, January 2025
(SEP) (Freshers)

LANGUAGE – SANSKRIT (Paper – I)
Sanskrit Prose and Language Practice

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instructions : I) All the question can be answer in **Kannada/English/Sanskrit.**

II) I, V, VI must be answer in **Sanskrit** only.

I. समुचीतमुत्तरं चित्वा लिखत । (10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose the correct answer and write.

- 1) बृहत्कथा ग्रन्थस्य कर्ता कः ?
अ) बाणः आ) गुणाढ्यः इ) हरिदेवः ई) सोमदेवः
- 2) विक्रमसेनभूपतेः पुत्रः कः ?
अ) विक्रमसेनः आ) त्रिसेनः इ) त्रिविक्रमसेनः ई) सोमदेवः
- 3) भिक्षुणा किम् आनीतम् ?
अ) फलम् आ) धनानि इ) नूपुरम् ई) हारम्
- 4) भिक्षुकः कदा आगन्तुं राजानम् असूचयत् ?
अ) प्रथमदिने आ) अमावास्यायाम् इ) पौर्णिमायां ई) कृष्णचतुर्दश्यां
- 5) सोमप्रभायाः पिता कः ?
अ) सोमदेवः आ) हरिस्वामी इ) गुरुस्वामी ई) देवस्वामी
- 6) धवलः काम् ददर्श ?
अ) सोमप्रभाम् आ) चन्द्रप्रभाम् इ) रत्नवतीम् ई) मदनसुन्दरीम्
- 7) शोभावती नगरे कस्याः मन्दिरम् आसीत् ?
अ) वाणीदेव्याः आ) गौरीदेव्याः इ) चित्रादेव्याः ई) मङ्गलदेव्याः
- 8) शत्रुसङ्घानां हन्ता कः ?
अ) चण्डसिंहः आ) चित्रसेनः इ) कालसिंहः ई) चण्डदेवः

9) विष्णुस्वामिने कति पुत्राः आसन् ?

अ) त्रयः आ) द्वौ इ) एकमेव ई) चत्वारः

10) नारीषुचण्डः कः ?

अ) प्रथमपुत्रः आ) द्वितीयपुत्रः इ) तृतीयपुत्रः ई) न कोपि

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत ।

(2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Write an essay on **any two** of the following.

1) कथासाहित्यस्य विकासः तथा प्रसिद्ध कथासाहित्य कृतीनां परिचयं कुरुत ।

ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an introduction to the evolution of Katha literature and famous works in Katha literature.

2) सोमप्रभायाः कथां विवृणुत ।

ಸೋಮಪ್ರಭೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write the story of Somaprabha.

3) सोमदेवस्य कथां लिखत ।

ಸೋಮದೇವನ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write the story of Somadeva.

III. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

(2×5=10)

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following.

1) आख्यायिका

2) पञ्चतन्त्रम्

3) त्रिविक्रमसेनः

4) वेतालः।

IV. एकस्य गद्यभागस्य अनुवादं कुरुत ।

(1×8=8)

ಒಂದು ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate **any one** prose passage.

1) ब्रह्मन् : येयं चन्दनकर्पूरकालागरुभिः कृतदेहविलेपना दिक्षु प्रसरच्चारुसौरभा वर्तते तस्या वारविलासिन्या च्छागलगन्धः कुतः ? । इत्युक्तेऽपि स नारीचण्डः यदा न प्रतिपेदे तदा राजा विचारकुतुकोऽभवत् अबध्यत च तां तस्या एव मुखेन शैशवे मातृवियोगात् अजाक्षी रविवर्द्धिताम् ततो राजा अतिविस्मितः तस्य नारीचण्डस्य चण्डतां बहु प्रशंसयन् तस्मै तृतीयाय तुलिकाचण्डाय आशु शय्यमदापयत् ।

अथवा

2) पुत्रि ! मा साहसं कृथाः, बालाया अपि ते अनेन सत्वोत्कर्षेण प्रीताऽस्मि पाशमेतं त्यज, संश्लेष्य च स्वस्वं शिरः भर्तृ भ्रातृकबन्धयोः एतौ जीवितौ द्वाषापि मत्प्रसादात् उत्तिष्ठताम्” इति । एनदाकर्ण्यैव पाशं त्यक्त्वा सा हर्षादुपेत्य अतिरभसादविभाव्य भ्रान्ता मदनसुन्दरी भर्तृशिरो भ्रातृदेहेन भ्रातृशिरश्य भर्तृदेहेनायोजयत् । ततश्च अक्षताङ्गौ तौ जीवन्तौ सुप्तोत्थिताविव उदतिष्ठताम् । अथ ते अत्योऽन्योदितस्वस्ववृत्तान्त तोषिणः देवीं प्रणम्य यधेष्टं प्रययुः ।

V. वाक्यत्रयं ससन्दर्भं विवृणुत ।

(3×4=12)

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to the context **any three** of the following.

1) तर्हि कापीह भवता पानीयं दृश्यताम् ।

2) युवयोरेकः कूर्ममिमं पितुं ऋत्वर्थं गृण्हातु ।

3) यद्यहम् इमां ज्ञानबलेन न जातीयां, तदा कथमियं गूढस्था प्राप्यते ।

4) कथं हससि ? एहि, गच्छावः ।

5) प्रथममहं तावत् ब्रजामि, युवामत्रैव तिष्ठताम् ।

VI. संस्कृतभाषायां उत्तरं लिखत ।

संस्कृत भाषायें लुडुडुसु.

Answer in Sanskrit.

a) पदानि उपयुज्य वाक्यं रचयत ।

(5×1=5)

1) पठति

2) मम

3) अहं

4) राजा

5) खादति।

b) रिक्तस्थानं सूक्तपदेन पूरयत ।

(5×1=5)

1) अहं मातरं _____ (नमामि/नमति)

2) रामः विद्यालये _____ (क्रीडतः/क्रीडति)

3) गोविन्दाय _____ (नमः/हसति)

4) बालिकाः पुस्तके _____ (लिखन्ति/लिखथः)

5) वयम् अरण्यं _____ (गच्छमः/गच्छावः)

VII. अधोलिखित गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानां उत्तरं लिखत ।

(5×2=10)

आसीत् कश्चित् बालकः सः आश्रमं गत्वा एकस्मिन् आम्रवृक्षे मनोहरं फलं दृष्ट्वा तत अपचेतुं ऐच्छत। परन्तु तं वृक्षं परितः बहवः कण्टकिनः गुल्माः आसन् । नेभ्यः भीत्वा फलम् अनपचित्वा गृहं गतः । तदा अन्यः बालकः तत्फलं दृष्ट्वा परिगतेभ्यः कण्टकिभ्यः गुल्मेभ्यः अभित्वा वृक्षम् आरुह्य फलमपचित्वा भक्षयामास। अतः धैर्यवतो भाग्यम् उपैति।

1) बालकः आश्रमं गत्वा किं कर्तुम् ऐच्छत् ?

2) वृक्षपरितः के आसन् ?

3) गुल्मेभ्यः भीतः बालकः किम् अकरोत् ?

4) अन्यः बालकः वृक्षमारुह्य किं चकार ?

5) धैर्यवतः किं उपैति ?